

Кабаченко В. П., Жукова Н. К. Домінанта пленерного методу у створенні живописного образу північного Причорномор'я: традиції та сучасність // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 32 – 33.

Ключові слова: пленер, світло, пейзаж, етюд, перспектива.

Анотація: показано домінування пленерного методу у створенні живописного образу північного Причорномор'я у пейзажному жанрі, виявлено співвідношення традиції та сучасності.

Кабаченко Володимир Петрович,

старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», член Національної спілки художників України,

Жукова Ніна Костянтинівна,

здобувач вищої освіти ОС «магістр» Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

ДОМІНАНТА ПЛЕНЕРНОГО МЕТОДУ У СТВОРЕННІ ЖИВОПИСНОГО ОБРАЗУ ПІВНІЧНОГО ПРИЧОРНОМОР'Я: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

Ключові слова: пленер, світло, пейзаж, етюд, перспектива.

Наш рідний край, його природа є невичерпним джерелом натхнення як зрілого майстра, так і початківця художника. Чим глибше митці пізнають закони природи, життя, тим більше у них накопичується знань та навичок для прояву індивідуальності. Постійна практична робота з натурою розвиває творчі можливості, формує реалістичне світосприймання. Систематичні спостереження за станом природи, за зміною світла, повітряної перспективи є

основним фактором в процесі формування вмінь та навичок майбутнього художника.

Тільки перебуваючи у безпосередньому контакті з живою природою, людина сприймає і пізнає основи передачі світла, гармонію кольорів, тону, тобто вчить свій зір помічати всі тонкощі навколишнього середовища. У плернерному живопису кожен стан освітлення дає свій підхід у кольоровому та технічному (фактурному) рішенні мотиву. Тонкі і похмурі стани оточення складають та узагальнюють велику кількість деталей. Звичайно, зображення раннього ранку, сонячного дня або похмурого вечора вимагає від художника образного мислення, щоб відтворити та віднайти чіткі засоби для передачі емоційного стану. Природа на людину впливає таким чином, що викликає глибокі переживання й думки. Завдяки ним в образотворчому мистецтві був створений пейзаж. І як писав К. Д. Ушинський, прекрасний ландшафт має велике виховне значення для розвитку молоді душі, з яким важко змагатися впливу педагога.

Неможливо забути про прекрасну природу Північного Причорномор'я . Натхнені морем, сонцем, неймовірними пейзажами та незабутньою атмосферою, художники створювали його пейзажні образи. Морське середовище сприяє кращому розумінню та засвоєнню світлопередачі різними прийомами та засобами. Саме на плернері в повну силу пізнається світло-повітряне середовище, його перспектива, тобто зміна кольору в залежності від віддаленості. Домінантами в плернерному живописі є рефлексії, гра світлотіні, контрастів. Дуже корисно писати природу в різних перехідних станах освітлення, погоди, часу дня.

Північне Причорномор'я має особливі кліматичні умови, характерні тільки йому контрастні кольорові поєднання, завдяки цьому поглиблюються знання та навички в поєднанні кольору, світла з тінями та тону. Для майстрів пейзажного живопису важливо спостерігати за станом природи, робити замальовки та етюди, які завжди були обов'язковою частиною професійної підготовки. Так, на основі натхнення, сильних вражень від навколишньої

природи, її неповторності були написані неповторні пейзажі І. І. Шишкіна, І. І. Левітана, А. І. Куїнджі, І. К. Айвазовського, Н. А. Шелюти і багато інших.